

TERMENI DE REFERINȚĂ

Analiza acțiunii și sprijinului acordat de STEA publicului țintă de la Sătmărel și a relației părinților cu educația și copiii lor (ROMÂNIA)

1. Context

Stea este un ONG românesc înființat în 2004 de voluntari români și francezi pentru a răspunde nevoilor celor mai defavorizați copii și tineri din Satu Mare (nord-vestul României), care trăiau pe străzi în urma închiderii multor orfelinate românești moștenite din perioada comunistă. Având sediul în Satu Mare, misiunea sa a evoluat și, începând din 2009, a fost de a promova incluziunea socială a comunităților marginalizate (dintre care majoritatea sunt de fapt de origine romă), în special prin sprijinirea apărării drepturilor copiilor și tinerilor vulnerabili. Cu o experiență de peste zece ani în intervenția socială cu tinerii marginalizați care trăiesc pe străzi, Stea combate sărăcia și exploatarea grupurilor marginalizate, susținând oamenii și comunitățile marginalizate prin educație și sprijin pentru incluziune în muncă, pentru a depăși obstacolele ce stau în calea incluziunii lor sociale.

Context istoric:

Din 2005, sprijinul financiar al partenerilor francezi a permis Stea să recruteze asistenți sociali profesioniști și să dezvolte servicii sociale inovatoare pentru a sprijini integrarea socială a acestor copii și tineri, care sunt marginalizați și discriminați de societate. A fost creat un sistem de intervenție care cuprinde echipe mobile, un centru de zi și un apartament social (o casă care sprijină integrarea tinerilor) pentru a ajunge la aceste grupuri și a le oferi sprijin social și asistență educațională pentru incluziune socială.

Începând din 2009, Stea a dezvoltat parteneriate locale, în special în sectorul social, cu Direcția de Asistență Socială Satu Mare, CPECA Satu Mare, școlile din cartierele marginalizate și serviciile de sănătate (Asociația GIR 2003 Satu Mare și cabinetul de planificare familială).

Între 2014 și 2016, echipele mobile Stea au intervenit în 13 zone marginalizate din orașul Satu Mare, sprijinind accesul la drepturi pentru 487 de persoane aflate în dificultate. În același timp, a fost creat un program educațional pentru copiii care locuiesc în aceste zone marginalizate. 160 de copii, majoritatea de origine romă, au beneficiat de asistență educațională la centrul de zi al asociației din centrul orașului Satu Mare și prin intermediul caravelor educaționale în aer liber organizate în zonele de locuit ale copiilor din primăvară până în toamnă. De asemenea, 48 tineri ai străzii au beneficiat de activități de terapie ocupațională prin horticultură (grădinărit ecologic), pentru a-i ajuta să se integreze în societate și la locul de muncă. Identificarea dificultăților multiple în accesarea drepturilor și observarea unei discriminări semnificative împotriva grupurilor vulnerabile au determinat Stea să joace un rol catalizator la nivel local pentru a contribui la o schimbare durabilă.

Între 2014 și 2016, la inițiativa Stea, în Satu Mare a fost înființat un mare grup de acțiune locală. Acest grup, format din 31 de instituții și asociații, a realizat un diagnostic social aprofundat pentru a identifica toate problemele specifice celor mai vulnerabile grupuri, pentru a elabora o strategie comună de intervenție și pentru a dezvolta o metodologie de lucru în rețea. De asemenea, Stea desfășoară de mai mulți ani diverse campanii și inițiative de combatere a discriminării și de mobilizare a publicului în sprijinul grupurilor vulnerabile prin promovarea voluntariatului.

În 2016, un audit strategic al asociației a evidențiat necesitatea de a reorienta activitatea asociației către o singură zonă de intervenție la nivel local, pentru a crește eficiența acțiunilor desfășurate și pentru a

asigura impactul acestora pe termen lung. Prin urmare, s-a luat decizia de a se concentra asupra cartierului Sătmărel. Acest cartier a fost ales datorită stabilității situației locative a persoanelor vulnerabile de acolo și a faptului că toți copiii, inclusiv cei din zona marginalizată, erau înscriși la școală din Sătmărel, iar STEA nu a trebuit să convingă autoritățile școlare sau familiile în acest sens.

Partea din cartierul Sătmărel locuită de romi este considerată de autoritățile locale ca fiind o „zonă urbană marginalizată”, în sensul că se referă aici la o situație: a fi la margine și a locui în locuințe informale (majoritatea familiilor ocupă terenul pe care și-au construit casa fără acte de proprietate și fără a avea autorizație de construcție). Locuitorii comunității rome din Sătmărel nu sunt considerați membri ai așa-numitei societăți urbane din Satu Mare și împrejurimi, deoarece sunt o minoritate romă și sunt astfel percepuți de comunitatea românească dominantă ca transgresând normele dominante. A vorbi despre marginalitate nu este, prin urmare, o chestiune banală și echivalează cu o abordare morală a diferitelor forme de comportament care sunt adesea legate de noțiunile de devianță și inadaptare ale acestor populații. Termenul de „marginalitate socială” înglobează întotdeauna o dimensiune culturală sau chiar un aspect normativ care, din păcate, este încă foarte răspândit la nivel local și mai general în România.

Astfel, zona locuită de romii din Sătmărel este descentrată față de orașul Satu Mare, deoarece se află la aproximativ 15 km de centrul de zi Stea, trecând printr-o zonă rezidențială (cu același nume) pentru a ajunge la aceasta. Cartierul are o populație totală de 1136 de locuitori, dintre care majoritatea sunt de etnie română. Există o proporție mică de etnici maghiari și o proporție mai mare de etnici romi. Majoritatea celor 450 de locuitori și familii de romi (de origine maghiară) care trăiesc astăzi aici s-au stabilit în zonă fără autorizație oficială de mai bine de șase generații, iar condițiile lor de viață sunt încă extrem de precare, chiar dacă îmbunătățirile sunt din ce în ce mai vizibile în ceea ce privește locuințele, accesul la școală și la locuri de muncă, gestionarea deșeurilor și racordarea la electricitate pentru unele gospodării. Cu toate acestea, ei se confruntă în continuare cu dificultăți în ceea ce privește accesul la educație, sănătate, servicii și ajutoare sociale și ocuparea forței de muncă și sunt supuși unei discriminări grave din partea autorităților și a populației românești.

Obiectivul general al STEA este de a sprijini persoanele din comunitatea marginalizată care locuiesc în locuințe precare din Sătmărel într-un proces de incluziune socială durabilă, acționând pe două pârghii principale: accesul la educație de calitate și integrarea socio-profesională.

Din 2018, Action Education sprijină și însoțește STEA în activitatea sa. Obiectivele proiectului sunt de a crește accesul, frecvența școlară și retenția școlară în rândul copiilor și adolescenților cu vârste cuprinse între 6 și 14 ani prin îmbunătățirea, printre altele, a calității educației și a relației școlii cu copiii din Sătmărel și familiile acestora. Apropierea de părinți pentru a-i implica mai mult în educația și școlarizarea copiilor lor. Utilizarea unei abordări socio-educative pentru a sprijini copiii și familiile acestora, în vederea responsabilizării lor treptate. Astăzi, echipa Stea dorește să își schimbe abordarea și să se orienteze către implicarea comunității, în special a familiilor și a tinerilor, care să joace un rol mai important în propria dezvoltare. De asemenea, Stea se ocupă și întreține o grădiniță terapeutică de integrare socială și profesională pentru tinerii și adulții care nu sunt integrați în societate (în special mame și fete tinere), cu scopul de a le crește capacitatea de inserție profesională și competențele, dar mai ales de a lucra cu aceste grupuri la stima de sine și încrederea în sine prin intermediul tuturor activităților oferite de Stea.

Activitățile curente:

STEA susține empowermentul copiilor, tinerilor și adulților din comunități vulnerabile (Satu Mare) urmărind prin programe combinate de educație nonformală, intervenție socială la firul ierbii și coaching să faciliteze conștientizarea propriului potențial și să încurajeze crearea de conexiuni și relații de cooperare în comunitatea locală ce susțin activarea acestui potențial și incluziunea socială. Munca noastră pornește de la crearea spațiului în care să conștientizăm că fiecare dintre noi are un mare potențial și că diversitatea reprezintă o bogăție și un atu pe care atunci când ne conectăm cu ceilalți din dorința de a coopera și de a ne fi mai bine împreună, reușim să o activăm și suntem capabili să facem schimbări în bine semnificative la nivel individual și al sistemelor din care facem parte. Susținem sistemic oamenii și comunitățile marginalizate prin educație și capacitate pentru a depăși obstacolele ce stau în calea incluziunii lor sociale. Contribuim la reducerea și prevenirea abandonului școlar și susținem copiii și tinerii din grupuri vulnerabile să-și creeze și să-și pună în practică planurile de viitor prin oferirea de servicii complementare, educaționale și sociale. Reducem prăpastia la nivel educațional dintre copiii marginalizați și ceilalți copii, prin creșterea accesului la educație non-formală. Copiii din medii vulnerabile au nevoie de ocazii de a descoperi lumea dincolo de limitările impuse de sărăcie. Cu sprijinul celor care aleg să ne susțină reușim să fim alături de ei în călătoria

dezvoltării personale. Programul nostru pentru copii include : educație nonformală (activități de literație și numeratie, cursuri de șah, cursuri de robotică, karate, permacultură și educație pentru sănătate) ; activități de dezvoltare personală prin metode specifice de Social Emotional Learning ; coaching individual și de grup ; activități de descoperire de meserii (EduMotivation). Programul pentru tineri și adulți include : suport individual pentru continuarea parcurusului educațional și inserție socio-profesională prin consiliere și coaching ; proiecte de dezvoltare personală și creație artistică cu scop de sensibilizare în domeniul egalității de gen și incluziunii și activități de educație parentală cu părinții copiilor implicați în programele noastre educative. De asemenea în comunitatea marginalizată de romi din cartierul Sătmărel al municipiului Satu Mare oferim suport medico-social prin activități de educație pentru sănătate; sprijin și mediere pentru acces la servicii medicale și medicamente. Cu regularitate organizăm evenimente de promovare a incluziunii sociale care aduc împreună persoane din diferite medii sociale, precum concursuri anuale de șah și evenimente cu caracter artistic/cultural (expoziție de fotografii, spectacole, etc...).

Un nou acord de parteneriat este prevăzut între cei doi parteneri începând din 2025, cu obiectivul comun de a consolida treptat parteneriatul existent în jurul unui proiect comun care să asigure accesul și școlarizarea copiilor cu vârste cuprinse între 6 și 14 ani, să îmbunătățească calitatea educației pentru grupurile vulnerabile și marginalizate din Sătmărel și să responsabilizeze persoanele în cauză (ajutându-le să participe la lansarea de inițiative/proiecte).

2. Obiective și rezultate preconizate

Această cercetare vine după 6 ani de parteneriat între Action Education și Stea. Acesta face parte dintr-o analiză mai amplă a parteneriatului și dintr-o cercetare a contextului local și regional. În special, scopul acestui studiu (și al rezultatelor sale) este de a trage învățăminte din acțiunile și activitățile desfășurate cu populația locală pentru :

- a reflecta asupra domeniilor și metodelor de dezvoltare pentru a asigura durabilitatea acțiunilor Stea
- a redefini un proiect comun între Stea și Action Education
- a contribui la o reflecție colectivă (Stea, părțile interesate) asupra implicării persoanelor vizate pentru a asigura durabilitatea acțiunilor Stea în domeniul educației.

Studiul se va axa pe două domenii principale:

1. relațiile dintre Stea și publicul țintă din Sătmărel, pentru a înțelege cum au evoluat și unde se află astăzi. Care sunt înțelegerile și reprezentările reciproce, care sunt domeniile de îmbunătățire etc.?
3. educația și integrarea profesională, pentru a afla care este situația publicului țintă și pentru a înțelege relația (relațiile) lor (copii, părinți, adulți din comunitatea vulnerabilă din Sătmărel) cu educația și școlarizarea, precum și pentru a obține evaluările lor cu privire la progresul copiilor lor. Care este situația lor profesională, care este parcursul lor profesional și cum se văd în viitor? Cum văd viitorul profesional al copiilor lor? Care sunt așteptările lor în materie de educație? Ce înseamnă educația pentru ei? Ce imagine au despre educație și școală? Au observat schimbări la copiii lor care merg la școală? Și în ceea ce privește experiența copiilor cu Stea (în special în ceea ce privește dezvoltarea personală), au observat schimbări sau evoluții (și dacă da, care sunt acestea)?

Livrabile

Pe parcursul acestui proces, va fi important să se dezvolte o abordare bazată pe mobilizare, participare și reflecție colectivă cu toate părțile interesate, astfel încât recomandările să se înscrie într-o logică de implicare a părților interesate în dezvoltarea acțiunii Stea, cu o mai mare mobilizare a comunității în viitor.

- Redactarea unui raport de analiză a interviurilor, cu explicarea metodologiei și a instrumentelor utilizate (grile, etc.).
- Elaborarea unui document detaliat de recomandări pe baza discuțiilor și a feedback-ului din partea părților interesate (focus grupuri și interviuri), contribuind la definirea planului strategic al Stea

pentru o mai bună mobilizare a comunității și luând în considerare participarea persoanelor cele mai afectate de activități/inițiative/proiecte.

4. Metodologie

- Coordonare

Stea și Action Education vor fi responsabile de coordonarea și monitorizarea prestării acestor servicii, cu o întâlnire de cadraj cu consultantul la început, un bilanț intermediar privind activitatea și un bilanț final (a se vedea calendarul).

- Metodologie

Având în vedere obiectivele acestei misiuni, pare esențial să se discute cu toate părțile interesate (familiile și copiii din Sătmărel și echipa Stea).

Consultantul/a ar trebui să planifice să își desfășoare activitatea **atât pe teren în Sătmărel, cât și în Satu Mare**, organizând 1 sau 2 focus grupuri și aproximativ 15 interviuri individuale pe parcursul procesului cu părțile interesate. Echipa STEA va trebui, de asemenea, să fie interviuată cu privire la toate aspectele, individual (de preferință).

STEA poate sprijini consultantul/a în organizarea interviurilor sau a focus grupurilor.

Consultantul va conduce personal toate atelierile de discuții cu toate părțile interesate, la Sătmărel (de preferință pentru cei interesați în primul rând) și Satu Mare (pentru celelalte părți interesate, Stea și copii pentru focus grupuri).

Consultantul va utiliza o abordare participativă și bazată pe comunitate pentru a implica cât mai eficient diferitele părți interesate.

- Rolul, poziția și profilul consultantului

Consultantul trebuie să aibă:

- experiență solidă în domeniul serviciilor sociale pentru dezvoltare și incluziune socială, în procesele de empowerment și în lucrul cu o varietate de părți interesate (angajați și voluntari ai ONG-urilor, populații vulnerabile și marginalizate, asociații etc.)
- cunoștințe în următoarele domenii: social, educațional, sănătate și dezvoltare/mobilizare comunitară, cu experiență de lucru cu populația romă.
- fluență orală și scrisă în limbile : română, maghiară și, în mod ideal, și engleză.

Luând în considerare elementele de mai sus, consultantul este invitat să includă o propunere detaliată privind *metodologia* pe care intenționează să o utilizeze (abordare metodologică, etapele misiunii, părțile interesate consultate, analiza focus grupurilor și a interviurilor, instrumente, metodologia de colectare și analiză a informațiilor).

La o săptămână după începerea contractului, consultantul va trebui să definească și să propună **un plan de implementare a serviciilor** (definire metodologică, întrebări, date care trebuie colectate pe teren, părți interesate care trebuie întâlnite, organizarea interviurilor), care necesită să fie validată de echipa tehnică înainte de începerea implementării.

5. Calendar

04/02/2025	Data limită de depunere a candidaturilor (oferta tehnică și financiară + CV) să fie trimise în limba engleză și/sau română prin e-mail la Cristina Bala, Director Stea : cristina.bala@asociatiasteasm.ro
Din 05/02/2025 până în 10/02/2025	Selecția finală, acordul și reuniunea de coordonare între echipa tehnică și consultant
Săptămâna 11/02/2025 - 12/03/2025	Realizarea misiunii consultantului cu transmiterea în amonte a propunerii planului de furnizare a serviciilor la 1 săptămână după semnarea contractului și a reuniunii de coordonare/ feedback din partea echipei tehnice.
19/03/2025	Transmiterea versiunii preliminare a livrabilelor
31/03/2025	Finalizarea livrabilelor și transmiterea versiunii finale

5. Mijloace financiare

Această misiune are un buget de 4 000 EUR, inclusiv TVA (costuri directe fără cheltuieli neprevăzute).

Acest buget include onorariul consultantului, diurna în România, deplasările naționale în România, costurile de realizare/comunicare, etc.

Expertul/a este invitat să includă în oferta sa o propunere detaliată de calendar pentru **analiza acțiunii și a sprijinului acordat de STEA publicului său țintă din Sătmărel și a relației acestuia cu integrarea profesională a tinerilor și adulților și cu educația copiilor lor**, ținând seama de informațiile furnizate și în conformitate cu metodologia pe care o propune.

Expertul/a este invitat să includă în oferta sa o propunere de buget detaliată, inclusiv TVA, luând în considerare aceste elemente, inclusiv defalcarea propusă a numărului de zile lucrate de către expert/ă în diferitele faze ale analizei sale (focus grupuri și interviuri) privind acțiunea și sprijinul asociației STEA față de aceste grupuri și relația lor cu educația, cu scopul de a-i permite să identifice ceea ce trebuie să lucreze mai mult în ceea ce privește mobilizarea comunității, participarea și implicarea familiilor la începutul activităților, proiectelor și ambițiilor sale (cum ar putea STEA să facă acest lucru mai bine?) în parte cu analizele și recomandările acestei consultanțe, și apoi cu partenerii săi.